

Op weg naar Weerbaarheid in Lezen

Testbatterij voor leesvaardigheid

Onderzoeksvraag

Hoe stellen we een betrouwbare testbatterij samen om de risico- en protectieve factoren in de leesontwikkeling effectief in kaart te brengen?

Project Weerbaarheid in Lezen

Projectinformatie

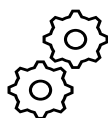
Doelgroep: basisschoolleerlingen uit groep 5, 6 en 7

Kwantitatief onderzoek naar veerkracht mechanismen in de leesontwikkeling

Reden tot zorg

In de huidige Nederlandse samenleving is de leesvaardigheid van basisschoolleerlingen achteruitgegaan ten opzichte van voorgaande jaren (Inspectie van het Onderwijs, 2022).

Onderliggende mechanismen in de leesontwikkeling

Universiteit Utrecht onderzoekt de risico- en protectieve factoren in de leesontwikkeling. Ondanks risicofactoren of tekorten in leesvaardigheid ontwikkelt een groep kinderen veerkracht mechanismen waarmee ze in staat zijn te participeren in de samenleving (Haft et al., 2016).

In kaart brengen van de leesvaardigheid

Door middel van een testbatterij voor leesvaardigheid is het mogelijk om meer inzicht te krijgen in de onderliggende mechanismen in de leesontwikkeling.

Bijlage

In de bijlage is de volledige versie van de testbatterij voor leesvaardigheid bijgevoegd.

Testbatterij

Binnen het project Weerbaarheid in Lezen (WiL) is een pilotstudie uitgevoerd met als doel een testbatterij samen te stellen voor het in kaart brengen van de risico en protectieve factoren in de leesontwikkeling. Taken binnen de testbatterij dienen ingekort te worden voor de onderdelen morfologie, grammatica en woordenschat terwijl een hoge betrouwbaarheid behouden wordt.

Morfologie

Grammatica

Woordenschat

Overige cognitieve taken

Subvragen

Morfologie

Hoe kunnen de morfologische taken binnen de testbatterij ingekort worden terwijl een hoge betrouwbaarheid behouden wordt?

Grammatica

Hoe kunnen de grammatica taken binnen de testbatterij ingekort worden en tegelijkertijd een hoge betrouwbaarheid behouden?

Woordenschat

Hoe kunnen de ingekorte woordenschat taken binnen de testbatterij nog betrouwbaarder gemaakt worden?

Methode

De onderzoeksvraag is beantwoord aan de hand van betrouwbaarheidsanalyses met data uit de pilotstudie. Daarnaast is de validiteit in acht genomen door de inhoud van de taken binnen de testbatterij te beoordelen.

Procedure

Morfologie

Taken
inflectietaak
afleidingstaak

Lengte
helpt van items

Procedure

- Betrouwbaarheidsanalyse uitvoeren met data uit pilotstudie.
- Items verwijderen op basis van Cronbach's Alpha.
- Overgebleven items controleren op inhoudelijke variatie.

Grammatica

Taken
CELF: zinnen
herhalen

Lengte
helpt van items

Procedure

- Betrouwbaarheidsanalyse uitvoeren voor de even en oneven items.
- Oneven of even items verwijderen op basis van Cronbach's Alpha.

Woordenschat

Taken
PPVT
WISC-III-NL:
woordkennis

Lengte
PPVT: uitbreiden
WISC: helpt van
items

Procedure

- Inhoudelijke beoordeling van items binnen de WISC en PPVT, omdat er geen data beschikbaar was.
- Items verwijderen op basis inhoudelijke argumenten.
- Overgebleven items controleren op inhoudelijke variatie.

Aanvullende informatie testbatterij

Inflectietaak	Taak waarin woordvervoeging centraal staat
Afleidingstaak	Taak waarbij een nieuw woord van een ander woord wordt afgeleid
CELF	Clinical Evaluation of Language Fundamentals NL; Taak waarin zinnen hardop herhaald worden
PPVT	Peabody Picture Vocabulary Test; Taak waarin de receptieve kennis van woordenschat wordt getest
WISC	Wechsler Intelligence Scale for Children; Taak die woordenschat productie meet

Resultaten

Morfologie

Inflectietaak
Test met drie subtaken
Cronbach's Alpha: .780

Afleidingstaak
Test met drie subtaken
Cronbach's Alpha: .791

Grammatica

CELF
Test met 15 items (even)
Cronbach's Alpha: .818

Woordenschat

PPVT
Test van 7 sets met 6 items

WISC-III-NL
Test met 17 items (even)

Conclusie

Volgens de interpretatieregels van de Cronbach's Alpha is de test voor morfologie acceptabel en de test voor grammatica is goed. De inhoud van de test voor woordenschat past goed bij elkaar en is niet verouderd. Daarnaast moet de betrouwbaarheid voor deze test nog blijken.

Discussie

- Woordenschat keuzes zijn gebaseerd op inhoudelijke afwegingen die mogelijk subjectief zijn.
- De morfologietaken worden nog door een linguïst bekeken op inhoud waardoor de huidige taak nog kan worden aangepast.
- In de data van de pilotstudie zijn leerlingen uit groep 4, 5, 6 en 7 geïncludeerd. De testbatterij in het WiL-project wordt niet afgenomen bij kinderen uit groep 4, omdat de validiteit van de resultaten hoger wordt bij oudere kinderen (Klem et al., 2015; Tomblin & Zhang, 2006).
- Uit de data van de pilotstudie bleek dat subtaken van morfologie mogelijk te makkelijk waren. Met deze taken kan daarom minder goed onderscheid worden gemaakt tussen de vaardigheden van leerlingen. Met de hele taak kan er wel duidelijk onderscheid gemaakt worden.

Literatuur

- Haft, S. L. et al. (2016). Socio-emotional and cognitive resilience in children with reading disabilities. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 10, 133-141.
<https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2016.06.005>
- Inspectie van het Onderwijs (2022). *De Staat van het Onderwijs 2022*. Inspectie van het Onderwijs, Nederland.
- Klem, M., Melby-Lervåg, M., Hagtvet, B., Lyster, S. A. H., Gustafsson, J. E., & Hulme, C. (2015). Sentence repetition is a measure of children's language skills rather than working memory limitations. *Developmental science*, 18(1), 146-154.
- Tomblin, J. B., & Zhang, X. (2006). The dimensionality of language ability in school-age children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 49(6), 1193-1208. [https://doi.org/10.1044/1092-4388\(2006/086\)](https://doi.org/10.1044/1092-4388(2006/086))